

Het kennen van de werkelijkheid

Door Bert Zijlstra

Met onze zintuigen nemen we de wereld waar. Zo vormen we ons een beeld van de werkelijkheid waarin we leven. Maar in hoeverre is dat beeld correct?

Een ontdekkingstocht

Vanaf het moment dat een pasgeboren kind de ogen opent begint het aan een ontdekkingstocht. Een ontdekkingstocht met het doel de wereld waarin het is geboren te leren kennen. Het ontdekken wordt gedaan met de middelen die het kind ter beschikking staan: de vijf zintuigen. Door te zien, voelen, proeven, ruiken en luisteren leert het de omgeving kennen. In eerste instantie 'ontdekt' het de moeder, maar al snel wordt het wereldje groter en wordt ook de thuissituatie enthousiast aan een grondig onderzoek onderworpen. De ouders helpen daarbij door het stimuleren van de aangeboren leergierigheid. En door het geven van informatie waardoor het kind wordt behoed voor mogelijk pijnlijke ervaringen (dat doet 'au').

Gaat het kind naar school dan wordt de wereld groter. Er zijn veel nieuwe ervaringen. Een leerling hoeft niet zelf alles te ontdekken want veel kennis wordt overgedragen. Jonge kinderen zijn vol vertrouwen en geloven wat hen wordt verteld. Ze leren dat de waarneming van de eigen ogen je kan bedriegen, want het is niet de zon die draait om de aarde, maar de aarde die draait om de zon. Dat heeft de wetenschap vastgesteld. Dus geloven we het.

Voor waar aannemen

Er is veel dat we voor waar aannemen. Op gezag van onze ouders, of ouderen in het algemeen. We moeten wel, want van veel zaken is het onmogelijk daar zelf ervaring mee op te doen. Dus nemen we de mening over van mensen die met gezag over 'iets' praten. We gaan er van uit dat ze weten waarover ze het hebben. Zo ook de wetenschappers. Immers het is de wetenschap die diep graaft en voor ons waarneemt wat wij door de beperkingen van onze zintuigen niet kunnen waarnemen.

Zo vormen wij ons een beeld van de werkelijkheid, zonder ons daarbij bewust te zijn van de vele stilzwijgende aannames die deel uitmaken van ons wereldbeeld.

De belangrijkste aanname is dat we er van uitgaan dat wat ons door ouders (en opvoeders) wordt verteld waar is. Echter, hun overtuigingen zijn mee ontstaan door voor waar aan te nemen wat hen is verteld door hun ouders en opvoeders, die het op hun beurt weer hadden van hun ouders en opvoeders, etc.

En dan de wetenschap. Gebaseerd op veronderstellingen wordt getest wat waar is en wat niet. Bij dat proces gaat (zoals de ervaring leert) nogal eens wat mis, waardoor ook uitspraken van wetenschappers vaak minder betrouwbaar zijn dan we wel denken. Vooral als wetenschappers in dienst zijn van de industrie en er grote financiële belangen in het spel zijn, zijn hun uitspraken verdacht. Er kan zelfs sprake zijn van misleiding, waarbij de waarheid (over gevaren voor de gezondheid) bewust wordt achtergehouden.

Onjuiste 'waarheden'

We leven in een tijd waarin veel mensen steeds meer zelf gaan nadenken. Ze bepalen zelf wat ze voor waar aannemen en wat niet. Alles, waaronder ook heilige huisjes wordt kritisch onderzocht op het waarheidsgehalte. Door uit het vertrouwde traditionele keurslijf te breken wordt de lijst met vanzelfsprekende waarheden die onjuist blijken te zijn steeds langer. Bestaande structuren die hun macht ontlenen aan vanzelfsprekende waarheden verliezen daardoor steeds meer hun geloofwaardigheid. Door met een ruimere blik naar problemen te kijken worden alternatieve oplossingen gevonden die beter en gezonder zijn en het milieu minder belasten. Deze vaak revolutionaire nieuwe kennis wordt verspreid door boeken en via het internet.

Een paar van die vanzelfsprekende maar onjuiste 'waarheden' zijn de volgende: Iedereen wil leven in een veilige omgeving. Vandaar de roep om (en de toezegging van) meer 'blauw' op straat. Echter de veronderstelling dat meer agenten de omgeving veilig maken kan niet juist zijn, want als een omgeving veilig is zijn er geen agenten nodig. De roep om (meer) agenten geeft dus alleen maar aan dat de omgeving onveilig is, net zoals de behoefte aan ziekenhuizen aangeeft dat de bevolking ongezond is. Agenten en ziekenhuizen hebben hun waarde, maar die is beperkt.

Voor een boer gaat zaaien wordt er eerst geploegd. Zo gaat dat al eeuwenlang. Echter, dat ploegen vernietigt het delicate evenwicht van micro-organismen in de bovenlaag van de grond dat noodzakelijk is voor het kunnen laten groeien van hoogwaardige voedingsmiddelen. Ploegen kan zinvol zijn, maar in veel gevallen is het beter de grond zo min mogelijk te verstoren. En dan, wat weten we echt over wat er omgaat in de hoofden van de mensen waar we dagelijks mee te maken hebben? Wat weten we over hun gevoelens, hun drijfveren? Natuurlijk, vaak denken we dat we het weten, want hoe vaak hoor je niet: 'Dat zal mijn man nooit doen', of: 'Gelukkig is mijn kind niet zo'. In het gunstigste geval zegt dit iets over de persoon die een dergelijke uitspraak doet (zo de waard is vertrouwt hij zijn gasten). Maar vaak wil men de waarheid niet zien (kop in het zand steken) of ziet die echt niet (heeft een roze bril op, waardoor we de ander zien zoals we die graag willen zien). In alle gevallen komt ons beeld van de ander niet overeen met de werkelijkheid. Daarom is het mogelijk dat er zoveel romans geschreven kunnen worden (en films gemaakt) waarin leugens en bedrog een belangrijke rol spelen. Niet-weten is de norm. We zijn ons er niet van bewust, maar we leven in een wolk van onwetendheid.

Kenners van de werkelijkheid

Naarmate we langer de TM techniek beoefenen groeien we in bewustzijn en verdwijnen schijnzekerheden en onwetendheid om plaats te maken voor kennis van de werkelijkheid. We leren ons transcendente onveranderlijke Zelf kennen, de basis van ons bestaan. Eenmaal in kosmisch bewustzijn zijn er daarom maar twee dingen: Zelf en niet-Zelf. Het niet-Zelf is de relatieve wereld waarin we leven. Bij verdergaande groei verfijnt de waarneming van die relatieve wereld, zodat we steeds diepere en mooiere lagen van ons universum uit eigen ervaring leren kennen. Tot de allerfijnste laag aan toe. Dan rest nog een laatste stap. In eenheidsbewustzijn is alle onwetendheid verdwenen. Als kenners van de werkelijkheid beschikken we dan over totale kennis.

Noot van de redactie

In het vorige artikel van Bert Zijlstra, *De grote sprong*, is helaas de bijbehorende afbeelding wegge gevallen. Op de website <http://www.bertzijlstra.nl/publicaties.html> zijn echter alle stukjes van Bert Zijlstra gepubliceerd, zodat het bewuste artikel, inclusief de afbeelding, daar nog na te lezen is.